

Nyheder og highlights fra praksis i det kommunale tilsyn i Ankestyrelsen

Kommunalretsforeningen

Den 12. januar 2021

Chefkonsulent Lene Conrad, Tilsynet i Ankestyrelsen
Chefkonsulent Christian Ougaard, Retsenheden i Ankestyrelsen

Program

Nyheder og highlights fra tilsynet

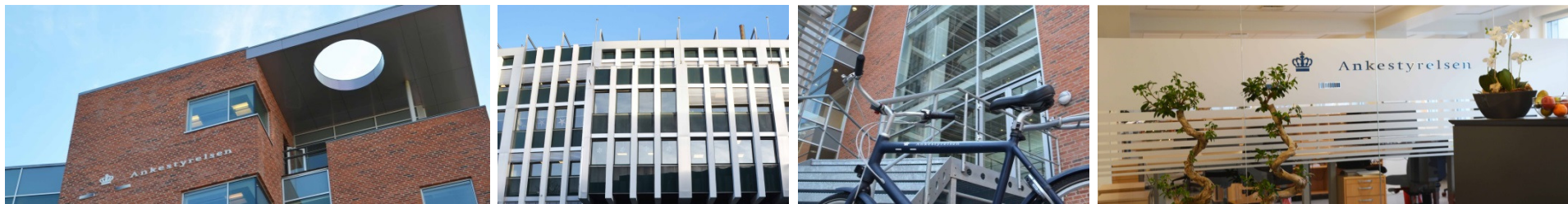
Evalueringen af tilsynet fra 2020,

- *hvordan fungerer tilsynet nu - gennemgang af hovedresultater og eksempler fra praksis undervejs*

Konsulentundersøgelsen 2020

- *hvordan er rammerne fastsat for kommuners brug af konsulentbistand – og hvad viser tilsynets undersøgelse*

Først helt grundlæggende om tilsynet

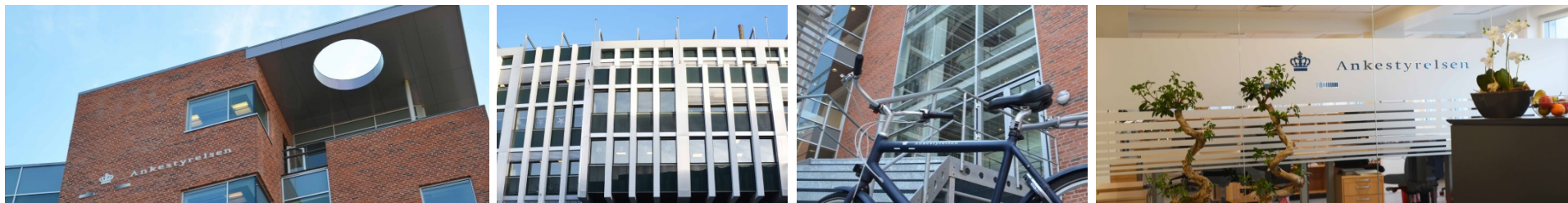

Tilsynets kompetence følger af grundloven (og kommunestyrelsesloven):

§ 82. Kommunernes ret til under statens tilsyn selvstændigt at styre deres anliggender ordnes ved lov.

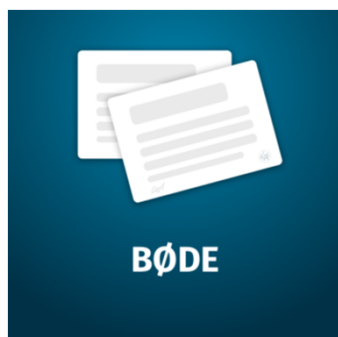

Tilsynets reaktionsmuligheder

Hvad kan tilsynet gøre ved en kommunes ulovlige praksis?
Og hvad virker bedst?

The screenshot shows the website for Ankestyrelsen. At the top, there is a search bar labeled 'Emneoversigt' and a logo for Ankestyrelsen. The main content area is titled 'Udtalelser og nyheder' and contains the following text:

Tilsynet

- Tilsynets kompetence og fokus
- Udtalelser og nyheder
- Nyhedsbreve 2020
- Nyhedsbreve 2019
- Nyhedsbreve 2018
- Nyhedsbreve 2017
- Nyheder før den 1. april 2017
- Udtalelsesdatabase
- Kontakt tilsynet
- Kommunale og regionale fællesskaber
- Artikler om tilsynet

Udtalelser og nyheder

Her kan du se nyheder og udtalelser fra tilsynet.

Tilsynet behandler mange forskellige sager og udtaler sig vejledende i nogle af dem.

I vores database kan du søge på tilsynsudtalelser tilbage fra 2007.

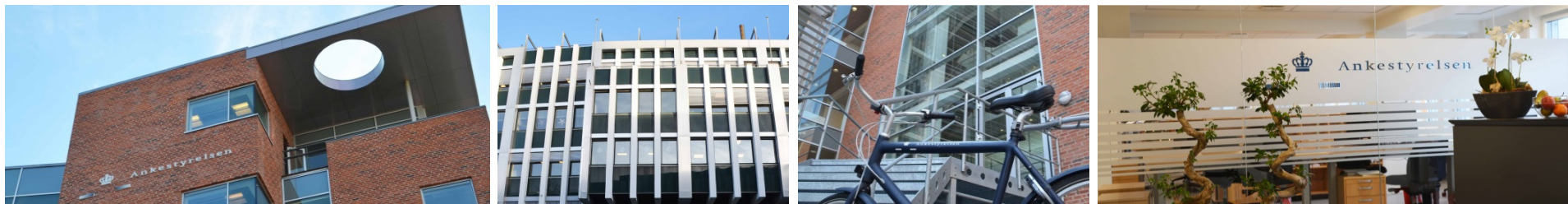
Du kan abonnere på vores udtalelser ved at tilmelde dig tilsynets nyhedsbrev.

TILSYNET

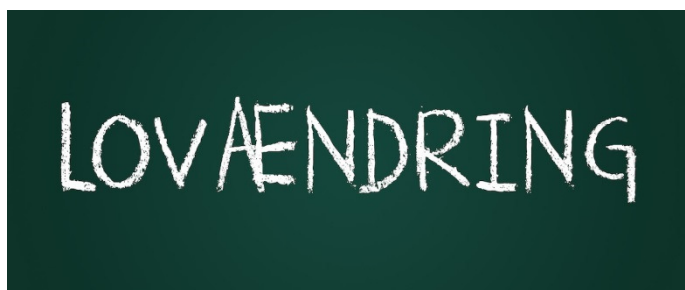
I databasen med vores udtalelser kan du søge på emner, stikord og periode. Du kan også fritekstsøge.

Besøg vores database

Tilmeld dig nyhedsbrevet

Ændringen af tilsynets rammer for sagsudvælgelse og sagsrejsning i 2017

Fra 1. april 2017:

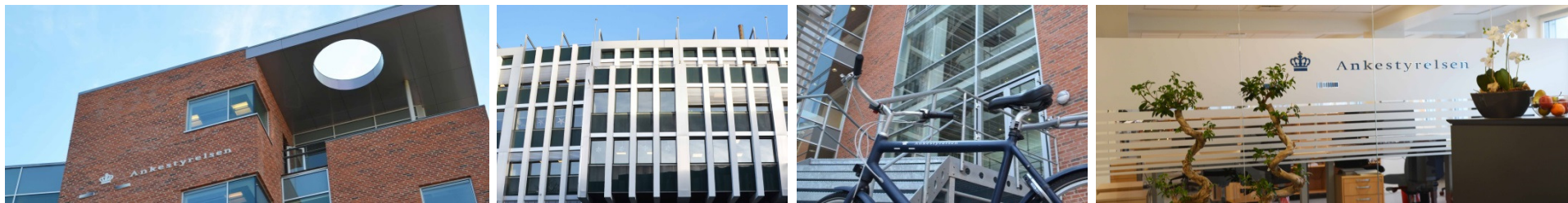
- Ankestyrelsen blev tilsynsmyndighed
- Ændring af kommunestyrelsesloven :

§ 48 a. Ankestyrelsen beslutter, om der er **tilstrækkeligt grundlag** for at rejse en tilsynssag

§ 48 a. Ankestyrelsen beslutter, om der er **tilstrækkelig anledning** til at rejse en tilsynssag

30. Rigsrevisionen finder det tilfredsstillende, at Social- og Indenrigsministeriet iværksat initiativer, som understøtter offentliggørelse af udtalelser. Rigsrevisionen finder, at Ankestyrelsens nye database gør udtalelserne mere tilgængelige for interesserede. Rigsrevisionen finder det ligeledes tilfredsstillende, at Ankestyrelsen

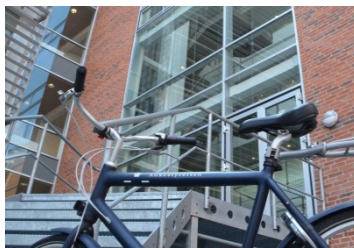
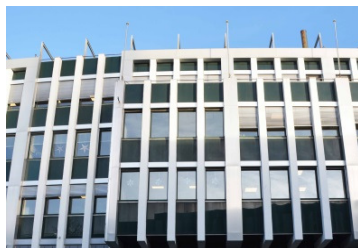
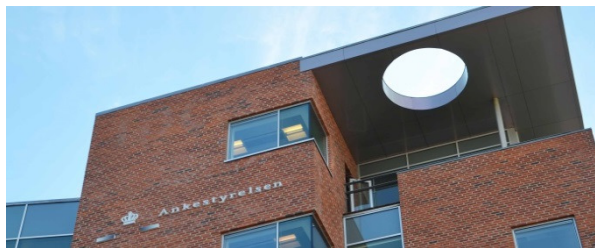
Evalueringen i 2020 – har lovændringen så virket?

- Hvornår rejses en sag?
- Rejses sager 'af egen drift'?
- Eksempler på vigtige sager

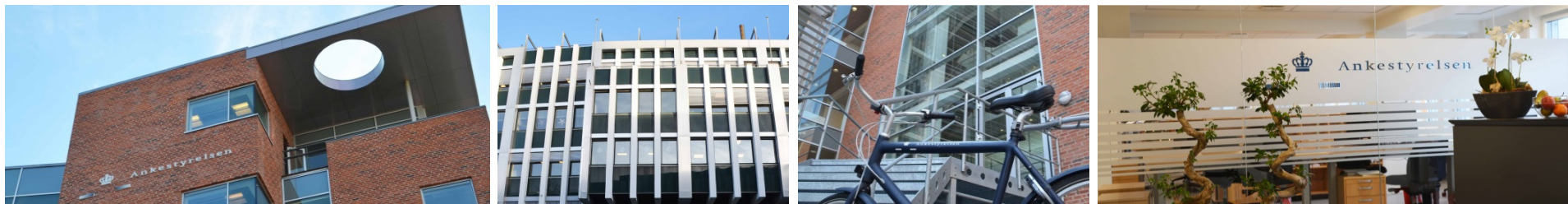

Afvisning eller rejsning af sag?

Kommunal-
fuldmagt

Kriterier for sagsrejsning

- fejlagtig praksis i en kommune
- bevidst ulovlig beslutning/unladelse
- en ulovlighed af et vist omfang
- aktualitet
- behov for at afklare retstilstanden

- Sagen behandles af ombudsmand/domstole
- sagen er afvist af en klagemyndighed af formelle grunde, f.eks. fordi en klagefrist er overskredet
- retstilstanden velbelyst
- Forholdet ved at blive rettet op
- enkeltstående fejl
- bagatelagtig ulovlighed

Eksempler på afviste sager

veauet på Plejecenter Kongsgården i Viby Aarhus blev kritiseret af mange, efter skjulte optagelser kom frem. Foto: Henning Bøge

ÆLDRE

Kongsgården: Aarhus Kommune trækker forbud mod plejehjemsdokumentar

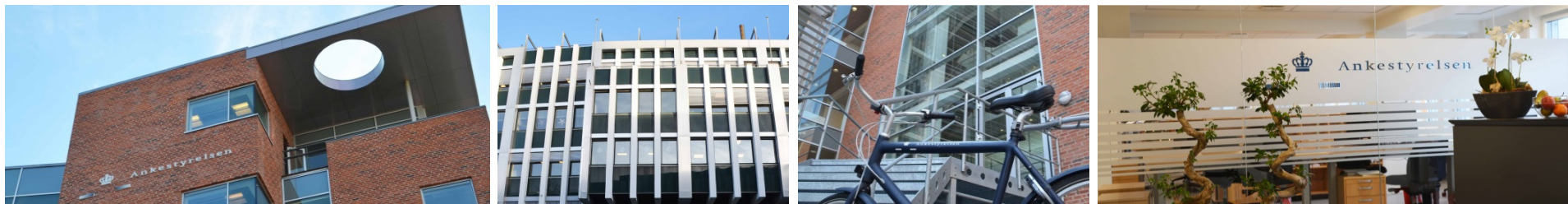
Magistraten i Aarhus Kommune har torsdag enstemmigt vedtaget, at forbud mod dokumentar skal ophæves.

Ankestyrelsen dropper sag om borgmesterens tjenestebil

Ankestyrelsen dropper sag om tidligere borgmester Erik Nielsens tjenestebil Foto: Arkiv

RØDOVRE KOMMUNE Rødovre røg på forsiden af hele Danmarks folkedomstol, da Ekstra Bladet i december hængte Rødovres daværende borgmester, Erik Nielsen (S)

Eksempler på rejste sager

Sager om
aktindsigt

Ekstrahering af
oplysninger fra
bekymrede medarbejdere

Udtalelse af 23.10.20

Godkendelse af
revision

Egen drift –
kommunestyrelses
loven

Gratis buskørsel
Kommunalfuldmagt

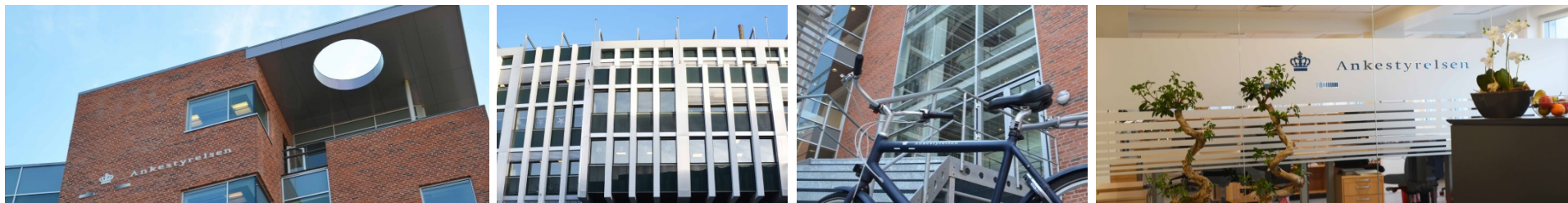
Udtalelse af 29.
januar 2020

Offentliggørelse fra
lukkede
dagsordenspunkter
Kommunestyrelsesloven

Udtalelse af 26. september
2019

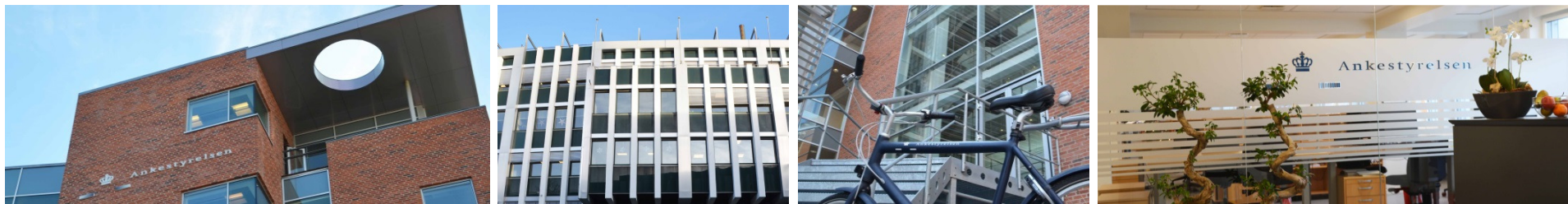
Eksempler på forhåndsudtalelser

- Byudvikling?
- Branding?
- Erhvervsvirksomhed?
- Foreningsstøtte-/deltagelse?

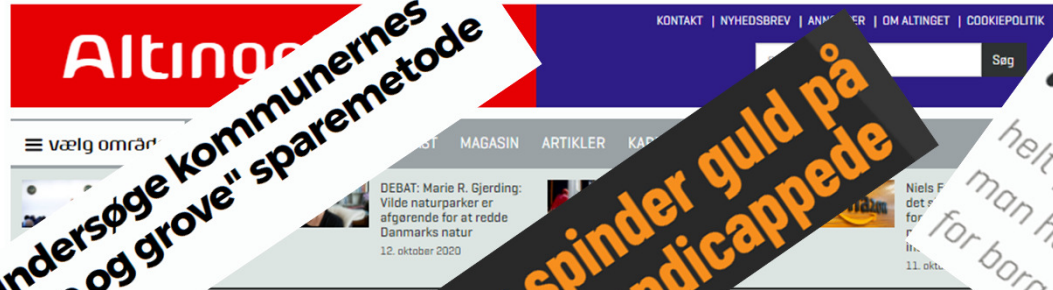

Kommuners brug af private konsulenter på det sociale område

Ankestyrelsen

Minister vil undersøge kommunernes nye "aggressive og grove" sparemetode over for udsatte

Private konsulenter spinder guld på at skære i støtten til handicappede

“Det fremstår som en helt forkert tilgang, hvor man har glemt blikket for borgeren.

Kommuner bygger på lønnede konsulenter til at hjælpe handicappede og psykisk syge

Det er helt grotesk, at kommuner ansætter eksterne konsulenter til at finde besparelser på handicappede og psykisk syge. Vi bør sikre, at alle får det rette tilbud. Ikke bare det billigste. Derfor har jeg nu kaldt ministeren i samråd.
[#dkhandicap](#) [#dkpol](#)

Astrid Krag skal i samråd om kommuners jagt på besparelser på udsatte

Alarmerende besparelsermodel i kommunerne understreger akut behov for reform

SPARERÅD: Mere end hver fjerde kommune har indgået kontrakter med eksterne konsulenter til at finde besparelser. (Foto: Henning Bagger/Ritzau Scanpix)

Ankestyrelsens undersøgelse

- Retter sig mod kommunerne og kommunernes måde at benytte private konsulenter.

Undersøgelse i to etaper

Ankestyrelsen delte undersøgelsen op i to faser:

- En generel udtalelse om rammerne for kommuners anvendelse af private konsulenter
- Gennemgang af de 30 kommuners konkrete brug af konsulenter

Delegation

FOB 2013-9:

- Der må ikke delegeres afgørelseskompetence. Myndigheden skal stå inde for afgørelsen
- Konsulenterne skal have fagkyndig viden
- Der må ikke være interessekonflikter
- Konsulenterne skal iagttage helt de samme regler som kommunen selv

Kommunernes brug af konsulenter

”Det er samtidig klart, at der må stilles en række krav til sådanne ordninger, bl.a. med det sigte, at den enkelte borgers retsstilling ikke alligevel forringes som følge af inddragelsen af private – f.eks. ved at de sagsbehandlingsregler, der gælder for den offentlige forvaltning, i realiteten omgås.”

FOB 2013-9

Særlige problemstillinger

- Manglende retningslinjer
- Interessekonflikter mellem kommunen og de private konsulenter
- Inhabilitsbetragtninger
- I nogen grad sammenfaldende

Inhabilitet

- Ved inhabilitet forstås lidt forenklet, at en person har en interesse i sagen, som i almindelighed er egnet til at vække tvivl om vedkommendes upartiskhed
- I delegationssammenhænge betyder det, at myndigheder ikke må anvende private aktører, der har en uvedkommende interesse i sagen, jf. FOB 1988.96 og Indenrigsministeriets udtalelse af 5. februar 1999

Inhabilitetstilfælde

- Konsulentfirma har rådgivet institutionen
- Konsulentfirmaet er selv udbyder i forhold til den konkrete borger
- Konsulentfirmaet benytter no-cure-no-pay
  - Direkte interesse i afgørelsen
  - Identifikation mellem firma og ansat

Hvis du vil vide mere om tilsynet

- Se mere om tilsynet på ast.dk
- Abonnér på [nyhedsbrevet fra tilsynet](#)
- Abonnér på [Nyt fra Ankestyrelsen](#)
- [Evalueringen](#) på Folketingets hjemmeside

Ankestyrelsen

– mere end en klagemyndighed

Tak for opmærksomheden

og

Tak for i dag!

Ankestyrelsen